

KI
KATHOLIEKE
ILLUSTRATIE

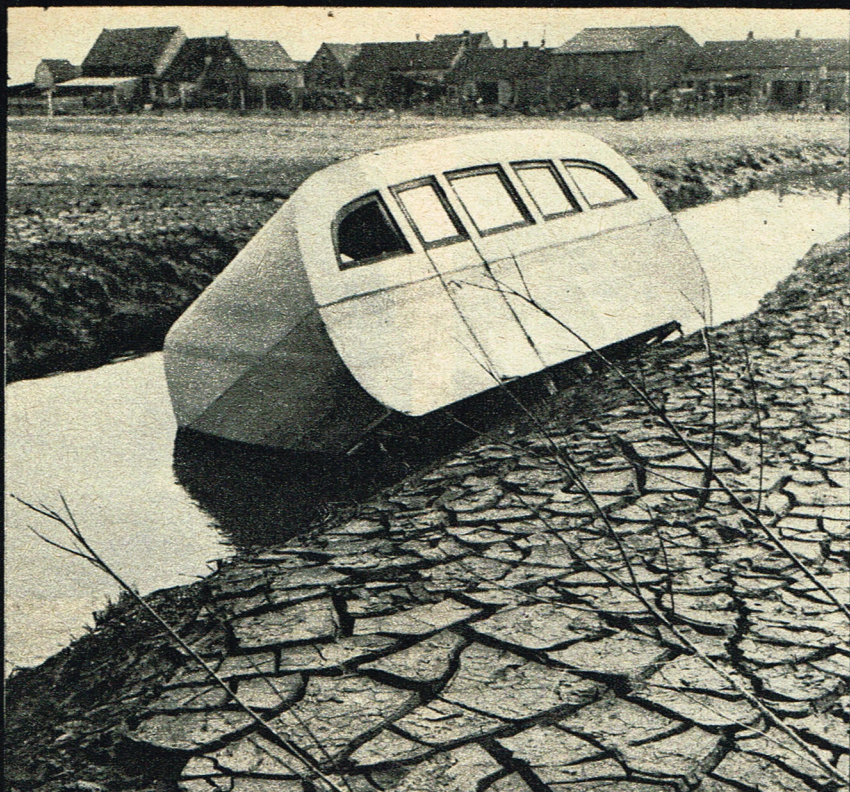
KASTEEL BILJOEN bij VELD (VELUWEZOOM)

(Aerophoto Nederland)

87^E JAARG. - 26 JUNI 1953 - N^O 26
ABONNEMENTSPRIJS 30 CT. LOSSE NUMMERS 35 CT
VERSCHIJNT WEKELIJS VOOR BELGIË & FRANK

EEN MILLIOENENKARWEI - BLADZIJDE 1020 e.v.
EEN VREEMDELING KEERT TERUG - BLADZIJDE 1023 e.v.

EEN VREEMDELING KEERT TERUG

Het water is gevallen. De kampeerwagen ligt weggezakt in een sloot. Onder de felle stralen van de zon barst de zilte grond.

De dijk is dicht, het water is gevallen. Eenzaam en verlaten staat de wagen in een schijnbaar dode wereld.

De dag van de eerste Februari 1953 en de daaropvolgende dagen liggen ons nog vers in het geheugen. Voor velen van onze landgenoten zijn het dagen van rampspoed, angst en droefheid geweest. Ons land stond plotseling in het brandpunt van de belangstelling over de gehele wereld.

„De Nederlanders zijn zo nuchter,” merken de buitenlanders op, die thans ons land weer bezoeken. „Zij bezien slechts de feiten en zij geven er zich geen rekenschap van, dat de ramp, die hun oud cultuurland getroffen heeft, voor het buitenland een schokkende gebeurtenis was. Kijk slechts naar de artikelen en de foto's in onze bladen en u zult het begrijpen.” En dan graven ze tussen hun bagage en tonen ons dag- en weekbladen, die er naar onze smaak vaak ongezellig en onoverzichtelijk uitzien. Maar steeds zijn er de honderden foto's, die een luguber beeld geven van de ramp, welke ons vaderland vijf maanden geleden getroffen heeft.

Onafgebroken komt en gaat de stroom van vreemdelingen: journalisten, persfotografen, filmoperateurs, vertegenwoordigers van het Rode Kruis, landbouwspecialisten, waterbouwkundigen, radioverslaggevers en geleerden.... Zij komen en gaan....

Maar meestal gaan zij heen met meer vragen op de lippen dan waarmee zij kwamen. En er is één vraag, die alle andere overheerst: Waar halen jullie, Nederlanders, de moed en de werklust vandaan om een werk van een dergelijke omvang aan te pakken? En hoe is het mogelijk, dat het herstel zó snel verloopt? De buitenlanders kunnen hierop geen afdoend antwoord geven. Bedachtzaam vouwen zij hun kranten weer dicht en staren naar de spetterende en borrelende persleidingen, die de nieuwe dijken opspuiten. Zij ontwijken de modder, die de voorbijrijdende

Fel spuit en borrelt de modderstroom op „het stort" uit de persleiding. Als volleurde dijkwerkers manoeuvreren kruideniers, slagers, landarbeiders en bouwers met schotten en spaden om het zand voor de nieuwe buitendijk te laten bezinken.

zandwagens opwerpen, en trachten zich verstaanbaar te maken boven het gegier van draglines en bulldozers. En al deze mensen vergelijken hetgeen zij hier nauwelijks vijf maanden geleden zagen met wat zij nu aanschouwen. Want talrijken zijn teruggekomen om het wonder te ondergaan van de herovering van een verloren gewaand land. Geen strijd van mens tegen mens, maar iets groters: de strijd van de mens tegen de natuur, de strijd van een trots volk tegen zijn ervvijand, de zee. En opnieuw maken de bezoekers foto's voor hun kranten, tijdschriften en journaals. Het zijn nog maar al te dikwijls opnamen van tragische aard: van achtergebleven huisraad of speelgoed, van de openbarstende grond.

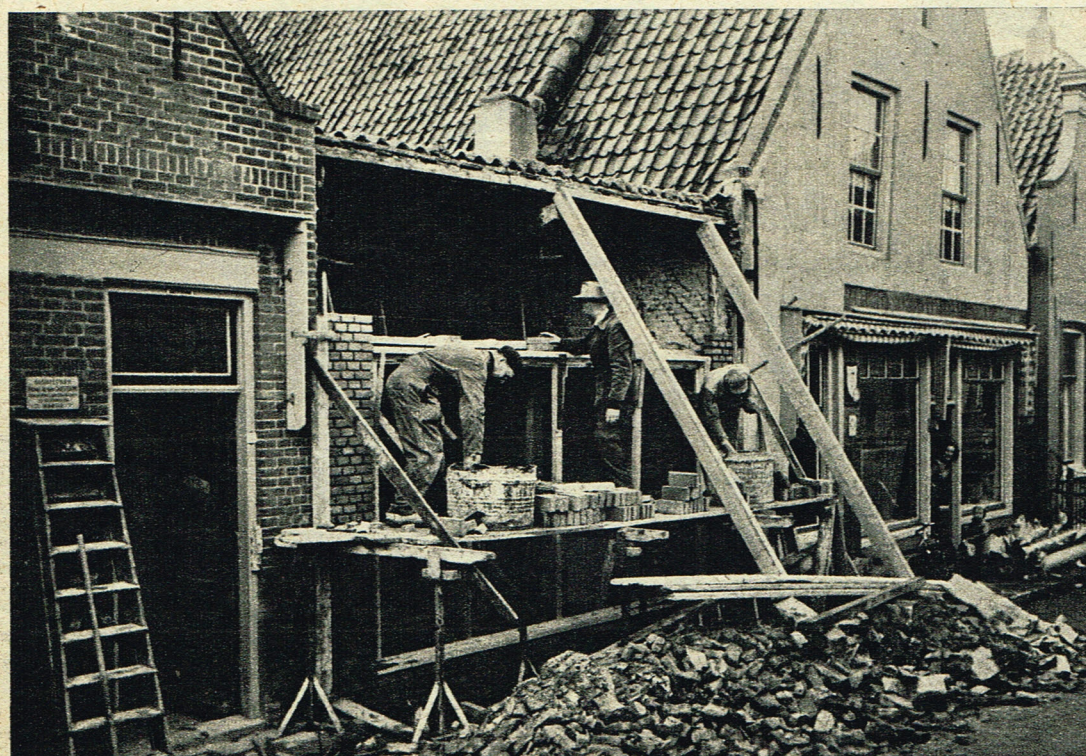
De boerderij van Johan Los is verwoest. Zijn vader, zijn zuster en een van zijn beide kinderen hebben het leven verloren. Het stro en het popje in de takken zijn de stomme getuigen van menselijke ellende.

Toon Stoop woonde met zijn broer, zijn schoonzuster en hun elf kinderen in De Luchtbal, het gedeelte van het dorp Oude Tonge, dat volkomen werd weggevaagd. Hij is landarbeider, maar op het ogenblik bestaat voor hem alleen: de dijk!

Meer dan driehonderd doden vonden in Oude Tonge hun laatste rustplaats in het hart van een intact gebleven dijk, die evenwel niet kon verhinderen, dat de ramp zich voltrok.

Langs twee vlaggestokken kroop de eigenaar van deze meubelzaak met zijn gezin naar de reddende dijk. Nu staat hij zelf op de steiger om mee te helpen aan de herbouw van zijn zaak.

Slechts de voor- en achterdeur van dit huis bleven staan: een van de vele wonderlijke voorvallen. De landbouwer Dirk de Vos en zijn gezin werden gered.

Cor ter Sloeve neemt het niet zo zwaar op. Een landarbeider van achttien jaar voelt zich ook thuis op het dijkwerk, hoor!

Jan van Balen, oud eenenvijftig jaar, verloor op 1 Februari zijn kippenfarm. Nu werkt hij op „het stort” aan de buitendijk. Maar daarna? Kippen houden natuurlijk! Wat dacht je?

De landarbeider Cor de Laar heeft zijn moeder en zijn zuster verloren. Maar hij is door het leed niet ten onder gegaan: de nieuwe buitendijk zal er komen!

Een van de naamlozen. Een lid van het onvolprezen hulpleger, dat als Vrouwelijke Vrijwillige Hulpcolonne onschatbare diensten heeft bewezen.

Maar steeds meer verschijnen er foto's tussen van perszuigers en baggermolens en van mensen, Nederlanders, met een zelfbewuste lach op het gebruide, met modder bespatte gezicht. Het gelaat van een volk, dat in vijf maanden honderdzestigduizend hectare grond op de zee veroverde.

„Wat ons allen zo verwondert, is de goede toestand van de wegen,” merkt een der buitenlanders op. „Maar dat is niet direct iets imposants. Wij zijn getroffen door de netheid en de properheid van de Nederlandse vrouw, die traditiegetrouw weer kraakheldere, witte gordijnen en kleurige bloemen

voor haar vensters heeft. Wij breken ons het hoofd over de vraag, hoe het mogelijk is met water en zand nieuwe dijken op te spuiten.” De schippers van de perszuigers lachen maar eens verlegen. Die vraag hebben zij in Engeland, Australië en Afrika ook al gehoord, toen zij daar aan het werk waren. En op „het stort” steken de bewoners van het noodgebied onafgebroken hun schoppen in de kolkende en borrelende modderstroom, die uit de persleiding spuit. Zij bouwen aan hun dijk. De nieuwe dijk, die het land moet vrijwaren tegen een herhaling van de ramp. Hun blik dwaalt dikwijls over

het troosteloze landschap met zijn dode bomen, waarin nog plukken stro zijn achtergebleven. Maar de dijk gaat voor alles en zij werken schouder aan schouder: de landarbeider, de slager, de loopjongen en de boer. De vreemdeling kijkt vol verwondering naar hun verbeterheid en hij voelt een diep respect, als hij terugkeert naar zijn vaderland van hoge bergen of dorre vlakten. Hij draagt de overtuiging met zich mee, die uitgedrukt staat in de zin, welke wij lezen op een van onze grootste waterbouwkundige werken: „Een volk dat leeft, bouwt aan zijn toekomst”.

De avond valt en er is zwaar weer op komst. Maar de noeste arbeid van velen heeft een nieuwe binnendijk aangelegd. Nu geen angst en vrees meer.

De fotograaf Hans Tschira richt zijn camera op een van de talloze beelden, die hem troffen.

